Datum besluitraad	:	16 februari 2016	Datum oordeelraad	:	26 januari 2016
Agendapunt	:		Datum B en W	:	15 december 2015
Volgnummer	:	15bs00860: 16.006	Programma begroting	:	n.v.t.
Gewijzigd voorstel	:		Productnummer	:	n.v.t.
Portefeuillehouder	:	P. Wijman			
E-mail steller	:	Ruud.Janse@veldhoven.nl			

Adviesnota raad

Kerntakendiscussie deel 2

Samenvatting

De resultaten van de kerntakendiscussie moeten een belangrijke bijdrage leveren aan een toekomstbestendig gemeentelijk takenpakket voor de gemeente Veldhoven als regiegemeente. Het gevolg daarvan is een stabiele gemeente die financieel gezond is. Om gefundeerder, vanuit een visie, besluiten te kunnen nemen over welke taken op welk niveau uit te voeren, heeft uw raad besloten om een kerntakendiscussie te voeren. Het eerste deel van die discussie is begin 2015 gevoerd en ging over de gemeentelijke subsidies. Het tweede deel richt zich op de overige beïnvloedbare uitgaven van de gemeente. Vanwege de behoefte aan een toekomstvisie als toetsingskader voor die discussie is inmiddels de stadsvisie geactualiseerd. Ook werd een ordeningsprincipe vastgelegd om de gemeentelijke taken in categorieën te verdelen. Ons college vraagt nu uw besluit over de verdeling van de gemeentelijke taken naar die onderscheiden categorieën en het niveau waarop deze taken in de toekomst uitgevoerd (of geschrapt) worden. Zodra het oordeelsvormend debat in uw raad is gevoerd, zullen wij u op basis van de resultaten daarvan een financiële doorrekening van de mogelijke keuzes doen toekomen.

Beslispunten

1. de gemeentelijke taken in te delen in drie categorieën, zoals aangegeven in de bij het besluit behorende overzichten;
2. de niveaus te bepalen van de taken, zoals opgenomen in de categorieën B en C.

Inleiding

De gemeente staat in dienst van de samenleving; een samenleving die voortdurend en in een snel tempo verandert. Om verbonden te blijven, moet de gemeente mee veranderen. Inwoners, bedrijven en instellingen zijn steeds minder consument en steeds meer participant. Andersom geldt ook dat het niet meer de gemeente is die vanuit automatisme de uitvoering oppakt. Alle spelers op het speelveld hebben hun eigen verantwoordelijkheid en hebben deze ook te nemen. De taak van de gemeente is meer en meer deze spelers met elkaar te verbinden, te vertrouwen op de kracht van de Veldhovense samenleving en zaken overlaten aan haar verantwoordelijkheid waar dat mogelijk is.

Deze ontwikkeling van Veldhoven als regiegemeente, met samenspraak als gangbare manier van werken, vraagt om een herbezinning op taken en het uitvoeringsniveau van deze taken. Mede in het licht van onze financiële positie betekent dit dat fundamentele keuzes nodig zijn. Keuzes op inhoud, met als gevolg een sluitende meerjarenbegroting die tegenvallers kan opvangen en kan inspelen op actuele of nieuwe behoeften. Om gefundeerder, vanuit een visie, besluiten te kunnen nemen

over welke taken uit te voeren, heeft uw raad besloten om een kerntakendiscussie te voeren.

In uw vergadering van 9 september 2014 is een procesvoorstel voor de kerntakendiscussie vastgesteld. Daarin werd de kerntakendiscussie in twee delen gesplitst. Deel 1 ging over de subsidies van het WelzijnsBudgetPlan. Met het besluit van uw raad van 24 februari 2015 over "Een andere kijk op subsidies" is dat deel afgerond. Deel 2 richt zich op de overige beïnvloedbare uitgaven van de gemeentebegroting.
Bij uw besluit van 14 april 2015 is het procesvoorstel aangepast. Belangrijke wijziging van de aanpak was om eerst de stadsvisie uit 2005 te actualiseren en deze vervolgens als toetsingskader te laten dienen voor de kerntakendiscussie.
Op 15 december 2015 heeft uw raad het Profiel van Veldhoven vastgesteld als onderlegger voor de kerntakendiscussie.

Een andere wijziging die in de aanpak werd doorgevoerd, betrof het vastleggen van een ordeningsprincipe voor het voeren van de kerntakendiscussie. Gelet daarop is gekozen voor een ordeningsprincipe dat alle taken rubriceert in een drietal categorieën. In het aangepaste procesvoorstel zijn deze categorieën nader uitgewerkt. De taken in categorie A worden als noodzakelijk beschouwd. Dit zijn 'harde' wettelijke en absoluut noodzakelijke/onmisbare taken (volgens het profiel van Veldhoven in de stadsvisie 2015-2030), die (minimaal) op het huidige niveau blijven. De taken in categorie B worden zeer wenselijk geacht (volgens profiel stadsvisie). Hiertoe behoren ook de 'zachte' wettelijke taken waaraan de gemeente zelf invulling kan geven.
De taken in categorie C zijn wenselijk maar niet wettelijk. Aan deze taken wordt zonder meer ook belang toegekend, maar die taken hebben ten opzichte van de taken in de twee andere categorieën geen wettelijke basis en mede daardoor een minder hoge prioriteit.

Conform de informatienota "Nadere uitwerking proces kerntakendiscussie" die wij u op 2 december jl. toezonden, leggen wij nu ons voorstel over de verdeling van de gemeentelijke taken naar de onderscheiden categorieën aan uw raad voor. Belangrijk zijn de vragen of de taken in de juiste categorie zijn weergegeven en of het niveau van deze taken gehandhaafd blijft, verlaagd of juist verhoogd moet worden of dat taken geschrapt kunnen worden.
De voorgestelde indeling van de taken is weergegeven in de overzichten die als bijlagen aan het concept-besluit zijn toegevoegd. Zodra het oordeelsvormend debat in uw raad is gevoerd, zullen wij u op basis van de resultaten daarvan een financiële doorrekening van de mogelijke keuzes doen toekomen.

Relevante (wettelijke) beleidskaders

- Besluiten gemeenteraad 9 september 2014 en 14 april 2015 over het proces kerntakendiscussie;
- Taakstelling van € 340.000 in meerjarenbegroting per 2016;
- Coalitieprogramma 2014-2018 "Samenwerking in uitvoering";
- Stadsvisie 2015-2030;
- Besluit gemeenteraad 15 december 2015 over het Profiel van Veldhoven.

Beoogd effect

Een toekomstbestendig gemeentelijk takenpakket.

Argumenten

1.1 De voorgestelde indeling van de gemeentelijke taken biedt een adequate voorzet voor het voeren van de inhoudelijke kerntakendiscussie

De gemeentelijke taken zijn conform het ordeningsprincipe ingedeeld naar de drie benoemde categorieën. Het Profiel van Veldhoven van de nieuwe stadsvisie is daarbij als onderlegger gehanteerd. Bij alle taken is een weging gemaakt van de maatschappelijke relevantie (de toegevoegde waarde voor de Veldhovense samenleving), de financiële impact (de mate waarin mogelijke maatregelen financieel effect sorteren) en de mate van beïnvloedbaarheid door de gemeente. In de bijlagen zijn de uitkomsten van die weging bij alle taken weergegeven (in termen van hoog/laag). De taken die zijn ingedeeld in de categorieën A en B worden als kerntaken beschouwd.

2.1 Met de voorgestelde indeling van de taken wordt het zoekgebied voor ombuigingsmaatregelen inzichtelijk gemaakt

Met de indeling van de gemeentelijke taken volgens het ordeningsprincipe wordt het zoekgebied om te komen tot een invulling van de taakstelling van € 340.000 overzichtelijk. Volgens het aangepaste procesvoorstel kan voor de invulling van de financiële taakstelling worden gekeken naar de taken die zijn ingedeeld in categorie C. De inspanning van de gemeente voor de taken in die categorie wordt op een lager niveau gebracht of komt geheel te vervallen. Ook kan worden gekeken naar de besparingsmogelijkheden in categorie B. Het gaat dan concreet om het terugbrengen van het niveau waarop die taken nu worden uitgevoerd. De weging die in de bijlagen bij elke taak is weergegeven, kan als hulpmiddel dienen om te komen tot een nadere selectie van de taken waar ombuigingsmaatregelen aan de orde kunnen komen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Een kerntakendiscussie kan geen zekerheden voor de toekomst brengen

Een kerntakendiscussie is een instrument om bouwstenen aan te reiken voor het maken van fundamentele keuzes. Keuzes die gaan over de inhoud van een toekomstbestendig takenpakket van de gemeente. Keuzes die moeten verzekeren dat de gemeente dat takenpakket verantwoord, duurzaam en financieel kan uitvoeren. Het debat over die keuzes wordt gevoerd vanuit de kennis van nu met daarbij het toekomstprofiel in de nieuwe stadsvisie als onderlegger. Een debat ook dat tegelijkertijd rekening moet houden met onzekerheden, zoals rondom de actuele decentralisaties. Dat vraagt om een behoedzaam acteren ten aanzien van de ambities en de keuzes die daarmee samenhangen.

1.2 Het voeren van een kerntakendiscussie vraagt om het maken van lastige keuzes

Alle beïnvloedbare uitgaven voor activiteiten die nu in de gemeentebegroting staan, zijn daarin opgenomen omdat uw raad aan die activiteiten belang heeft toegekend. In de kerntakendiscussie moet zo'n belang worden afgewogen tegen andere zaken waaraan belang wordt toegekend. Deze afweging geeft geen oordeel over hoe waardevol een taak op zich is, wél over de prioriteit van uitvoering door de gemeente. Het maken van de afweging tussen de diverse taken is een lastige opgave, temeer als een gemeenschappelijk standpunt daarover moet worden bepaald. Dat neemt niet weg dat er een urgentie is om in die opgave te slagen.

Financiën

De resultaten van de kerntakendiscussie worden verwerkt in de eerste kwartaalrapportage 2016 en/of in de Voorjaarsnota 2017.

Communicatie en samenspraak

De uitkomsten van de te voeren kerntakendiscussie hebben consequenties voor burgers, bedrijven of instellingen. Om die reden zal in elk geval via de website en het GemeenteNieuws bekend worden gemaakt dat de gemeenteraad dat debat gaat voeren, hoe hij dat gaat doen, wat het doel daarvan is en, na afloop, welke keuzes zijn gemaakt.

Uitvoering / planning

Het stappenplan voor het programma van de kerntakendiscussie is opgenomen in de Informatienota raad "Nadere uitwerking proces kerntakendiscussie" d.d. 2 december 2015.

Bijlagen

Deze adviesnota bevat geen bijlagen. Bij het raadsbesluit is de indeling in categorieën als bijlage opgenomen.

Resultaat van de behandeling in de oordeelsvormende raad

Reactie college n.a.v. behandeling in de oordeelsvormende raad

Burgemeester en wethouders van Veldhoven,

H.J. de Ruiter
secretaris

drs. J.M.L.N. Mikkers
burgemeester